

۰/۵	(درس اول)	الف) کلیات: (۱/۵ نمره) نمودار زیر را کامل کنید.	۱																		
		سخن رسا و بلیغ فصاحت بلاغت معانی الف)..... ب).....																			
۰/۲۵	(درس دوم)	درستی و یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید. الف) بررسی قافیه و ردیف شعر به سطح واژگانی مربوط می‌شود.	۲																		
۰/۲۵	(درس دوم)	ب) آثار ادبی را باید تنها از جهت محتوا و موضوع بررسی کرد.	۳																		
۰/۵	(درس سوم و چهارم)	منظور از «کالبد شکافی شعر و نثر» چیست؟	۴																		
۰/۲۵	(درس پنجم و هفتم)	ب) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی: (۱/۵ نمره) کدام گزینه در بردارندهٔ پیامی نادرست است؟ الف) در ایران پیش از اسلام، آثار فرهنگی - ادبی سینه به سینه حفظ می‌شد. ب) شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت استحکام یافت. ج) سیاست‌نامه از آثار موفق نثر دورهٔ سامانی است. د) براساس نظریهٔ ارسطو، سبک‌ها را از هفت جهت می‌توان طبقه‌بندی کرد.	۵																		
۰/۲۵	(درس هشتم)	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) در پی چه رخدادی، زبان فارسی به زبان سیاسی، نظامی و مقدس هندوان بدل شد؟	۶																		
۰/۲۵	(درس هشتم)	ب) به کارگیری سجع‌های ساده به مانند شعر از ویژگی‌های کدام نوع نثر است؟	۷																		
۰/۲۵	(درس نهم)	ج) چه عواملی در تحول شعر و نثر به سبک عراقی مؤثر بود؟ (ذکر یک مورد)	۸																		
۰/۲۵	(درس نهم)	د) گسترش عرفان و تصوف و فراوانی زهد و زهدستایی و وعظ در شعر، از ویژگی‌های فکری کدام سبک شعر است؟	۹																		
۰/۲۵	(درس هشتم)	ه) نخستین نمونهٔ نثر مصنوع را نام ببرید.	۱۰																		
۱	(درس دهم)	ج) موسیقی شعر: (۴ نمره) بیت هم وزن ستون «الف» را در ستون «ب» بیابید.	۱۱																		
		<table> <tr> <th>الف</th><th>ب</th></tr> <tr> <td>الف) ای ساریان آهسته ران، کارام جانم می‌رود</td><td>الف) یاد ایامی که در گلشن فغانی داشتم</td></tr> <tr> <td>آن دل که با خود داشتم با دلستانم می‌رود</td><td>ب) در میان لاله و گل آشیانی داشتم</td></tr> <tr> <td>ب) آسمان در کشتی عمرم کند دایم دو کار</td><td>ج) صد شکر گویم هر زمان هم چنگ را هم جام را</td></tr> <tr> <td>وقت شادی بادبانی، وقت انده لنگری</td><td>د) کاین هر دو بردند از میان هم تنگ را هم نام را</td></tr> <tr> <td>ج) نخستین باده کاندلر جام کردند</td><td>ه) کی رفته ای ز دل که تمنا کنم تو را</td></tr> <tr> <td>ز چشم مست ساقی وام کردند</td><td>و) کی بوده ای نهفته که پیدا کنم تو را</td></tr> <tr> <td>د) پرسیدم از هلال که قدت چرا خم است</td><td>ز) فلک جز عشق محرابی ندارد</td></tr> <tr> <td>گفتا خمیدن قدم از بار ماتم است</td><td>ح) جهان بی خاک عشق آبی ندارد</td></tr> </table>	الف	ب	الف) ای ساریان آهسته ران، کارام جانم می‌رود	الف) یاد ایامی که در گلشن فغانی داشتم	آن دل که با خود داشتم با دلستانم می‌رود	ب) در میان لاله و گل آشیانی داشتم	ب) آسمان در کشتی عمرم کند دایم دو کار	ج) صد شکر گویم هر زمان هم چنگ را هم جام را	وقت شادی بادبانی، وقت انده لنگری	د) کاین هر دو بردند از میان هم تنگ را هم نام را	ج) نخستین باده کاندلر جام کردند	ه) کی رفته ای ز دل که تمنا کنم تو را	ز چشم مست ساقی وام کردند	و) کی بوده ای نهفته که پیدا کنم تو را	د) پرسیدم از هلال که قدت چرا خم است	ز) فلک جز عشق محرابی ندارد	گفتا خمیدن قدم از بار ماتم است	ح) جهان بی خاک عشق آبی ندارد	
الف	ب																				
الف) ای ساریان آهسته ران، کارام جانم می‌رود	الف) یاد ایامی که در گلشن فغانی داشتم																				
آن دل که با خود داشتم با دلستانم می‌رود	ب) در میان لاله و گل آشیانی داشتم																				
ب) آسمان در کشتی عمرم کند دایم دو کار	ج) صد شکر گویم هر زمان هم چنگ را هم جام را																				
وقت شادی بادبانی، وقت انده لنگری	د) کاین هر دو بردند از میان هم تنگ را هم نام را																				
ج) نخستین باده کاندلر جام کردند	ه) کی رفته ای ز دل که تمنا کنم تو را																				
ز چشم مست ساقی وام کردند	و) کی بوده ای نهفته که پیدا کنم تو را																				
د) پرسیدم از هلال که قدت چرا خم است	ز) فلک جز عشق محرابی ندارد																				
گفتا خمیدن قدم از بار ماتم است	ح) جهان بی خاک عشق آبی ندارد																				

امتحان شماره ۷		به نام خداوند جان آفرین		سؤالات امتحان نوبت دوم (خردادماه) دانش آموزان دهم	
رشته: علوم انسانی	درس: علوم و فنون ادبی	تاریخ امتحان: نوبت دوم (خرداد ماه)	پایه: دهم	مدت : ۷۰ دقیقه	
۷	با توجه به بیت، به سؤالات پاسخ دهید. «خلوتم چراغان کن، ای چراغ روحانی ای ز چشمه نوشت چشم دل چراغانی» الف) واج /ه/ در واژه «چشمه» صامت است یا مصوت؟ ب) در مصرع اول، چند صامت به کار رفته است؟ ج) تفاوت واج «الف» در واژه‌های «ای» و «چراغ» را بنویسید.				
۸	کدام بیت ردیف ندارد؟ الف) به نام خداوند جان آفرین ب) از هر ناحیت کاروان‌ها روان ج) غمش در نهان خانه دل نشیند د) زبان خامه ندارد سر بیان فراق				
۹	در کدام بیت، قافیه بر مبنای الگوی «مصوت + صامت» است؟ الف) من از دست کمان‌داران ابرو ب) کی رفته ای ز دل که تمنا کنم تو را ج) نشود فاش کسی آنچه میان من و توست د) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را				
۱۰	واژه «دل‌انگیز» را یک بار با همزه و بار دیگر بدون همزه بخوانید و به خط عروضی بنویسید. الف) با همزه: علامت عروضی: ب) بدون همزه: علامت عروضی:				
(د) زیبایی‌شناسی یا بدیع لفظی: (۳ نمره)					
۱۱	در شعرهای زیر، توجه شاعر به کدام آرایه‌های لفظی در ایجاد موسیقی و زیبایی لفظی مؤثر بوده است؟ الف) ای تکیه‌گاه و پناه زیباترین لحظه‌های پر عصمت و پرشکوه تنهایی و خلوت من. ب) از درد سخن گفتن و از درد شنیدن با مردم بی‌درد ندانی که چه دردی است؟				
۱۲	در عبارت‌های زیر: - «جوانمرد که بخورد و بدهد به از عابد که روزه دارد و بنهد.» - «مال از بهر آسایش عمر است نه عمر از بهر گرد کردن مال» - «سر عشق نهفتنی است نه گفتنی.» الف) واژه‌های و سجع متوازن ایجاد کرده‌اند. ب) واژه‌های نهفتنی و گفتنی سجع دارند. ج) واژه‌های و سجع متوازی ساخته‌اند. د) ارزش موسیقایی عبارت از همه بیشتر است.				
۱۳	آیا می‌توان بیت زیر را نمونه مناسبی برای آرایه ترصیع دانست؟ چرا؟ «بری ذاتش از تهمت ضدّ و جنس غنی ملکش از طاعت جنّ و انس»				
! آیا می‌دانید ستاره دریایی مغز ندارد!					

۱۴ نمونه انواع جناس را در ابیات زیر بیابید. (یک مورد اضافی است)

(درس هفدهم)

- ای زبان هم گنج بی پایان تویی
- صد هزاران گل شگفت و بانگ مرغی برنخاست
- ای زبان هم رنج بی پایان تویی
- عندلیبان را چه پیش آمد هزاران را چه شد
- جهانها چه بد مهر و بدخو جهانی
- چه آشفته بازار بازارگانی
- بهرام که گور می گرفتی همه عمر
- دیدی که چگونه گور بهرام گرفت
- گر صید در این عالم ایجاد نبود
- در هیچ کجا نشان صیاد نبود

- (الف) جناس اشتقاق:
- (ب) جناس همسان:
- (ج) جناس اختلافی:
- (د) جناس حرکتی:

۰/۲۵
۰/۲۵
۰/۲۵
۰/۲۵

۱۵ (ه) کالبدشکافی شعر: (۵ نمره)

با توجه به شعر، به سؤالات پاسخ دهید.

(نظمی)

«مرا چون هاتف دل دید دمساز
که بشتاب ای نظامی زود دیراست
برآورد از رواق همت آواز
فلک بد عهد و عالم زود سیراست
بهاری نو برآر از چشمه نوش
سخن را دست بافی تازه درپوش
در این منزل به همت ساز بردار
در این پرده به وقت آواز بردار»

(الف) قالب شعر چیست؟

- (ب) واژه‌ها و نوع جناس موجود در بیت سوم را مشخص کنید.
- (ج) ایهام موجود در بیت دوم را توضیح دهید.
- (د) یک مورد استعاره در شعر بیابید.

۰/۵
۰/۵
۰/۵
۰/۵

۱۶ شعر زیر را از نظر ویژگی‌های قلمرو زبانی بررسی کنید.

(روایی)

«الا یا خیمگی! خیمه فروهل
تیره زن بزد طبل نخستین
که پیشاهنگ بیرون شد ز منزل
شتربانان همی بندنند محمل
نماز شام نزدیکست و امشب
مه و خورشید را بینم مقابل
ولیکن ماه دارد قصد بالا
فروشد آفتاب از کوه بابل»

۱۷ ویژگی‌های فکری شعر زیر را بنویسید و نوع و نتیجه حاصل از آن را بیان کنید.

(نظمی)

«کبکی به دهن گرفت موری
زد قهقهه مور بیکرانسی
می کرد بر آن ضعیف زوری
شد کبک دری ز قهقهه سست
کی کبک تو این چنین ندانی
چون قهقهه کرد کبک حالی
کاین پیشه من نه پیشه تست
هر قهقهه کاین چنین زند مرد
منقار ز مور کرد خالی
شک نه که شکوه ازو شود فرد
خنده که نه در مقام خویش است
در خورد هزار گریه بیش است...»

۲

(و) کالبدشکافی نثر: (۵ نمره)

۱۸ متن زیر را از جهات خواسته شده بررسی کنید.

(اسرار التوحید)

«نوشته‌اند: درزی و جولاهه‌ای با هم دوستی داشته‌اند و چون به هم بنشستند، می‌گفتندی که این کار این شیخ هیچ بر اصل نیست. روزی با یکدیگر می‌گفتند که ای مرد دعوی کرامت می‌کند؛ بیا تا هر دو به نزدیک وی در شویم، اگر شیخ بداند که ما هر یکی چه کار کنیم و پیشه ما چیست، بدانیم که او بر حق است و آنچه می‌کند بر اصل است. هر دو متفکر وار به نزدیک شیخ ما درآمدند. چون چشم شیخ بر ایشان افتاد گفت: «به فلک برد و مرد پیشه ورنه زان یکی درزی و دگر جولاه» پس اشارت به درزی کرد و گفت: «این ندوزد مگر قبال ملوک»؛ آنکه اشاره به جولاهه کرد و گفت: «وان نبافد مگر گلیم سیاه». ایشان هر دو خجل گشتند و در پای شیخ افتادند و از آن انکار، توبه کردند.»

الف) فارسی و غیرفارسی بودن واژگان: ۰/۵

ب) کاربرد دستور تاریخی: ۰/۵

ج) کوتاهی و بلندی جملات: ۰/۵

د) استفاده از سجع: ۰/۵

ه) به کارگیری کنایه: ۰/۵

و) تناسب‌های معنایی: ۰/۵

ز) رنگ و بوی فکری: ۰/۵

ح) گونه ادبی: ۰/۵

ط) نتیجه‌گیری: ۰/۵

ی) لحن و نحوه خوانش: ۰/۵

دانلود سوالات سایر درس ها

@esfandiyarbook